

VALSTYBINĖS KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS VIRŠININKO
Į S A K Y M A S

**DĖL MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ IR JŲ PRIEKABŲ KATEGORIJŲ
IR KLASIŲ PAGAL KONSTRUKCIJĄ REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2008 m. gruodžio 2 d. Nr. 2B-479
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) 10 straipsnio 1 dalies 16 punktu ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 21 d. įsakymo Nr. 3-13 „Dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2008, Nr. [26-946](#)) 2.2.6 punktu,

1. T v i r t i n u Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimus (pridedama).

2. Šis įsakymas įsigalioja nuo 2009 m. sausio 1 d.

3. Į p a r e i g o j u Technikos skyrių šį įsakymą nustatyta tvarka teikti skelbti „Valstybės žiniuose“ ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje.

INSPEKCIJOS VIRŠININKAS

VIDMANTAS ŽUKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kelių transporto inspekcijos
prie Susisiekimo ministerijos viršininko
2008 m. gruodžio 2 d.
įsakymu Nr. 2B-479

MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ IR JŲ PRIEKABŲ KATEGORIJŲ IR KLASIŲ PAGAL KONSTRUKCIJĄ REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato pagrindinius kelių transporto priemonių kėbulų tipus, jų kodavimo ir klasifikavimo reikalavimus.

2. Reikalavimai parengti vadovaujantis 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB, nustatančia motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus (OL 2007 L 263, p. 1), ir 2002 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/24/EB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, panaikinančia Tarybos direktyvą 92/61/EEB (OL 2002 L 124, p. 1).

3. Šie Reikalavimai taikomi Lietuvos Respublikoje gaminamoms vienetinės ir smulkiaserijinės gamybos, šalyje eksploatuojamoms, perdirbtoms ir perdirbamoms, taip pat iš užsienio įvežamoms transporto priemonėms.

4. Šiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)).

II. MOPEDŲ, MOTOCIKLŲ IR JIEMS PRILYGINAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ KLASIFIKAVIMAS

5. Kategorija L – transporto priemonės, turinčios mažiau kaip keturis ratus:

5.1. L₁ klasė – dviratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 50 km/h;

5.2. L₂ klasė – triratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 50 km/h;

5.3. L₃ klasė – dviratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (arba) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 50 km/h;

5.4. L₄ klasė – triratė transporto priemonė su nesimetriškai išdėstytais ratais, kurios variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (arba) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 50 km/h;

5.5. L₅ klasė – triratė transporto priemonė su simetriškai išdėstytais ratais, kurios techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 1000 kg, variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (arba) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 50 km/h;

5.6. L_{1e} klasė – mopedas – dviratė transporto priemonė, kurios maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 45 km/h ir vidaus degimo variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ arba maksimalus elektros variklio galingumas ne didesnis kaip 4 kW;

5.7. L_{2e} klasė – mopedas su priekaba – triratė transporto priemonė, kurios maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 45 km/h ir priverstinio uždegimo variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ arba maksimalus vidaus degimo variklio ar elektros variklio galingumas ne didesnis kaip 4 kW;

5.8. L_{3e} klasė – motociklas – dviratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (arba) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 45 km/h;

5.9. L_{4e} klasė – motociklas su priekaba – triratė transporto priemonė, kurios variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (arba) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 45 km/h;

5.10. L_{5e} klasė – triratė transporto priemonė su simetriškai išdėstytais ratais, kurios vidaus degimo variklio darbinis tūris didesnis kaip 50 cm³ ir (arba) maksimalus konstrukcinis greitis didesnis kaip 45 km/h;

5.11. L_{6e} klasė – keturratė transporto priemonė, kurios paruoštos eksploatacijai masė (be baterijų, jei tai elektromobilis) ne didesnė kaip 350 kg, maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 45 km/h ir priverstinio uždegimo variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ arba maksimalus vidaus degimo variklio ar elektros variklio galingumas ne didesnis kaip 4 kW;

5.12. L_{7e} klasė – keturratė transporto priemonė, kurios paruoštos eksploatacijai masė ne didesnė kaip 400 kg arba 550 kg, jeigu ji skirta kroviniams vežti (be baterijų, jei tai elektromobilis), ir variklio galingumas ne didesnis kaip 15 kW;

5.13. L_{6e} ir L_{7e} klasių transporto priemonės turi atitikti techninius reikalavimus, taikomus atitinkamai L_{2e} ir L_{5e} klasių transporto priemonėms, nebent tam tikrose direktyvose numatyta kitaip.

6. L₁ ir L₂ klasių transporto priemonės įprasta vadinti mopedais, L₃ – motociklais, L₄ – motociklais su šoninėmis priekabomis.

7. L kategorijai prilyginamos šios keturratės transporto priemonės:

7.1. keturratė transporto priemonė, kurios paruoštos eksploatacijai masė (be baterijų, jei tai elektromobilis) ne didesnė kaip 350 kg, variklio darbinis tūris ne didesnis kaip 50 cm³ arba variklio galingumas ne didesnis kaip 4 kW ir maksimalus konstrukcinis greitis ne didesnis kaip 45 km/h, prilyginamos L₂ klasei;

7.2. keturratė transporto priemonė, kurios paruoštos eksploatacijos masė didesnė kaip 350 kg, bet ne didesnė kaip 400 kg arba 550 kg, jeigu ji skirta kroviniams vežti (be baterijų, jei tai elektromobilis) ir variklio galingumas ne didesnis kaip 15 kW, prilyginamos L₅ klasei.

III. AUTOMOBILIŲ KLASIFIKAVIMAS

8. Kategorija M – variklio varoma transporto priemonė, turinti ne mažiau kaip keturis ratus ir skirta keleiviams vežti:

8.1. M₁ klasė – transporto priemonė keleiviams vežti, turinti ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui (lengvasis automobilis);

8.2. M₂ klasė – transporto priemonė keleiviams vežti, turinti daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui, kurios techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 5 t (autobusas);

8.3. M₃ klasė – transporto priemonė keleiviams vežti, turinti daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui, kurios techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 5 t (autobusas).

9. Kategorija N – variklio varoma transporto priemonė, turinti ne mažiau kaip keturis ratus ir skirta kroviniams vežti.

9.1. N₁ klasė – transporto priemonė kroviniams vežti, kurios techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 3,5 t (lengvasis krovininis automobilis) ir kuri atitinka šias sąlygas:

9.1.1. kabinoje (salone) yra ne daugiau kaip 2 eilės sėdynių; atstumas tarp pirmos ir antros eilės sėdynių nugarėlių 650–850 mm; maksimalus sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, – 6; sėdima vieta yra laikoma sėdynė arba sėdynei tvirtinti skirta vieta, kurioje įrengti sėdynės tvirtinimo taškai;

9.1.2. salonas nuo krovinų skyriaus atskirtas pertvara, užtikrinančia krovinio nepatekimą į keleivių saloną staigiai stabdant; vidinis krovinų skyriaus ilgis turi būti daugiau kaip pusė transporto priemonės ratų bazės, kai krovinų skyriaus tipas yra uždaras; vidinis

krovinių skyriaus ilgis turi būti daugiau kaip $1/3$ transporto priemonės ratų bazės, kai krovinių skyriaus tipas yra atviras;

9.1.3. atitinka formulę $P - (M + N \times 68) > N \times 68$, kur:

P – techniškai leistina maksimali pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė (kg);

M – paruoštos eksploatuoti transporto priemonės masė (kg) – transporto priemonės su kėbulu arba važiuoklės su kabina, jei gamintojas nesumontavo kėbulo, ir sukabintuvo, jei jį sumontavo gamintojas, masė, įskaitant aušinimo skysčio, alyvos, 90 proc. kuro, 100 proc. kitų skysčių (išskyrus naudojamą techninį vandenį), instrumentų komplekto, atsarginio rato ir vairuotojo (75 kg) mases. Autobusams įskaitoma ir ekipažo nario (75 kg) masė, jei transporto priemonėje yra tam tikslui skirta sėdima vieta (toliau – paruoštos eksploatuoti transporto priemonės masė);

N – sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo. Vertinant galimybę keisti transporto priemonės klasę į formules, nurodytas 9.2 (perdirbant iš M_1 į N_1), 12.20.2 ir 12.21.2 (perdirbant iš N_1 į M_1) punktuose, įrašomas sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, iki transporto priemonės perdirbimo;

9.2. N_2 klasė – transporto priemonė kroviniams vežti, kurios techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 3,5 t, tačiau ne didesnė kaip 12 t (krovininis automobilis);

9.3. N_3 klasė transporto priemonė kroviniams vežti, kurios techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 12 t (sunkusis krovininis automobilis). Vilkiko bendrąja mase vadinama paties vilkiko techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ir balniam sujungimui tenkanti pakrautos puspriekabės masės dalis.

10. Kategorija G – padidinto važumo transporto priemonės (visureigiai). Visureigiais vadinamos M ir N kategorijos transporto priemonės, kurios atitinka tam tikrus reikalavimus. Papildomi reikalavimai nurodyti šių Reikalavimų 1 priede. Šių reikalavimų kontrolei sąlygos nurodytos JT EEK dokumente TRANS/SCI/WP29/78/Amend.3, išleistame 1991 m. birželio 12 d.:

10.1. Visureigiais vadinamos N_1 klasės transporto priemonės, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 2 t, ir M_1 klasės transporto priemonės, jei jos turi:

10.1.1. bent vieną priekinę ir bent vieną galinę tuo pat metu varomas ašis, įskaitant transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta;

10.1.2. bent vieną diferencialą blokuojantį mechanizmą arba analogišką įtaisą ir jei transporto priemonė gali įveikti 30 proc. įkalnę;

10.1.3. papildomai turi atitikti bent penkis reikalavimus iš šešių:

10.1.3.1. priekinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 25° ;

10.1.3.2. galinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 20° ;

10.1.3.3. nuožulnumo kampas turi būti ne mažesnis kaip 20° ;

10.1.3.4. priekinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 180 mm;

10.1.3.5. galinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 180 mm;

10.1.3.6. prošvaisa tarp ašių turi būti ne mažesnė kaip 200 mm.

10.2. Visureigiais vadinamos N_1 klasės transporto priemonės, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 2 t, taip pat N_2 , M_2 ir M_3 klasės transporto priemonės, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 12 t, jei visi jų ratai yra varomi kartu, įskaitant tas transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta, arba atitinka kitus tris reikalavimus:

10.2.1. bent viena priekinė ir bent viena galinė ašys varomos kartu, įskaitant tas transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta;

10.2.2. yra bent vienas diferencialą blokuojantis mechanizmas ar analogiškas įtaisas;

10.2.3. transporto priemonė gali įveikti 25 proc. įkalnę.

10.3. Visureigiais vadinamos M_3 klasės transporto priemonės, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 12 t, taip pat N_3 klasės transporto priemonės, jei visi jų ratai yra varomi kartu, įskaitant tas transporto priemones, kurių viena ašis gali būti atjungta, arba turi atitikti šiuos reikalavimus:

10.3.1. bent pusė ratų yra varomi;

10.3.2. yra bent vienas diferencialų blokuojantis mechanizmas ar analogiškas įtaisas;

10.3.3. pavienė transporto priemonė gali įveikti 25 proc. įkalnę;

10.3.4. papildomai turi atitikti bent keturis reikalavimus iš šešių:

10.3.4.1. priekinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 25° ;

10.3.4.2. galinės iškyšos kampas turi būti ne mažesnis kaip 25° ;

10.3.4.3. nuožulnumo kampas turi būti ne mažesnis kaip 25° ;

10.3.4.4. priekinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 250 mm;

10.3.4.5. galinės ašies prošvaisa turi būti ne mažesnė kaip 250 mm;

10.3.4.6. prošvaisa tarp ašių turi būti ne mažesnė kaip 300 mm.

11. Apkrovų ir tikrinimo sąlygos nurodytos 1 priede.

IV. PRIEKABŲ IR PUSPRIEKABIŲ KLASIFIKAVIMAS

12. Kategorija O – priekabos ir puspriekabės:

12.1. O_1 klasė – priekabos, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 0,75 t (lengva arba lengvojo automobilio priekaba (puspriekabė));

12.2. O_2 klasė – priekabos, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 0,75 t, tačiau ne didesnė kaip 3,5 t (krovininio automobilio priekaba (puspriekabė));

12.3. O_3 klasė – priekabos, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 3,5 t, tačiau ne didesnė kaip 10 t (krovininio automobilio priekaba (puspriekabė));

12.4. O_4 klasė – priekabos, kurių techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 10 t (krovininio automobilio priekaba (puspriekabė));

12.5. puspriekabės techniškai leistina pakrautos transporto priemonės (bendraja) mase vadinama puspriekabės ašims tenkanti visiškai pakrautos puspriekabės masės dalis.

V. KĖBULŲ TIPŲ APIBRĖŽIMAI IR KODAI

13. M_1 klasės transporto priemonių kėbulų tipų kodavimas:

13.1. AA – sedanas (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.1), šiuo terminu taip pat vadinamos transporto priemonės, turinčios daugiau kaip keturis šoninius langus;

13.2. AB – furgonas – sedanas (AA) su į viršų atsidarančiomis durelėmis gale;

13.3. AC – mikroautobusas (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.4) (universalas);

13.4. AD – dvivietis (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.5);

13.5. AE – su nudengiamu viršumi (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.1.1.6);

13.6. AF – universalioji transporto priemonė – motorinės transporto priemonės, išskyrus tas, kurių kodai nuo AA iki AE, skirtos keleiviams ir jų bagažui ar prekėms vežti kartu;

13.7. AG – limuzinas – transporto priemonė, kurios bendrasis ilgis – nuo 6 iki 12 metrų. Transporto priemonėse, pirmą kartą įregistruotose po 2006 m. balandžio 21 d., draudžiama naudoti sėdynes pasuktas šonu.

14. Transporto priemonė, kurios kėbulo tipas AF, nepriklauso M_1 klasei (t. y. laikoma krovinine transporto priemone), jei atitinka šias sąlygas:

14.1. sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, ne daugiau kaip 6; sėdima vieta yra laikoma sėdynė arba sėdynėi tvirtinti skirta vieta, kurioje įrengti sėdynės tvirtinimo taškai;

14.2. atitinka formulę $P - (M + N \times 68) > N \times 68$, kur:

P – techniškai leistina maksimali pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė (kg);

M – paruoštos eksploatuoti transporto priemonės masė (kg);

N – sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo. Vertinant galimybę keisti transporto priemonės klasę į formules, nurodytas 9.2 (perdirbant iš M_1 į N_1), 11.20.2 ir 11.21.2 (perdirbant iš N_1 į M_1) punktuose, įrašomas sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, iki transporto priemonės perdirbimo.

15. M_2 ir M_3 klasių transporto priemonių kėbulų tipų kodavimas. Pagal sėdimų vietų skaičių M_2 ir M_3 klasių transporto priemonės skirstomos į šias grupes:

15.1. I grupės transporto priemonės (miesto autobusai) – transporto priemonės, kuriose telpa daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jose sukonstruota erdvė stovintiems keleiviams sudaro pakankamai geras sąlygas dažnam keleivių judėjimui; kėbulų kodai:

15.1.1. CA – vienaaukštis;

15.1.2. CB – dviaukštis;

15.1.3. CC – sujungtinis vienaaukštis;

15.1.4. CD – sujungtinis dviaukštis;

15.1.5. CE – žemagrindis vienaaukštis;

15.1.6. CF – žemagrindis dviaukštis;

15.1.7. CG – sujungtinis žemagrindis vienaaukštis;

15.1.8. CH – sujungtinis žemagrindis dviaukštis.

15.2. II grupės transporto priemonės (priemiestiniai autobusai) – transporto priemonės, kuriose telpa daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos sukonstruotos sėdintiems keleiviams vežti, tačiau jų konstrukcija leidžia praėjimuose ir (arba) plote, kuris ne didesnis kaip dvi suporintos sėdimos vietos, vežti stovinčius keleivius; kėbulų kodai:

15.2.1. CI – vienaaukštis;

15.2.2. CJ – dviaukštis;

15.2.3. CK – sujungtinis vienaaukštis;

15.2.4. CL – sujungtinis dviaukštis;

15.2.5. CM – žemagrindis vienaaukštis;

15.2.6. CN – žemagrindis dviaukštis;

15.2.7. CO – sujungtinis žemagrindis vienaaukštis;

15.2.8. CP – sujungtinis žemagrindis dviaukštis.

15.3. III grupės transporto priemonės (tarp miestiniai autobusai) – transporto priemonės, kuriose telpa daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos sukonstruotos tik sėdintiems keleiviams vežti; kėbulų kodai:

15.3.1. CQ – vienaaukštis;

15.3.2. CR – dviaukštis;

15.3.3. CS – sujungtinis vienaaukštis;

15.3.4. CT – sujungtinis dviaukštis.

15.4. A grupės mažasis autobusas – transporto priemonė, kuriose telpa ne daugiau kaip 22 keleiviai, neįskaitant vairuotojo; jos suprojektuotos stovintiems ir sėdintiems keleiviams vežti; kėbulų kodai:

15.4.1. CU – vienaaukštis;

15.4.2. CV – žemagrindis vienaaukštis.

15.5. B grupės mažasis autobusas – transporto priemonė, kurioje telpa ne daugiau kaip 22 keleiviai, neskaitant vairuotojo, suprojektuota tik sėdintiems keleiviams vežti; kėbulo kodas CW – vienaaukštis;

15.6. M_2 ir M_3 klasių transporto priemonių kėbulo tipų kodas gali turėti trečią žymenį:

15.6.1. „X“ reiškia, kad jos neatitinka JT EEK taisyklių Nr. 36 ir Nr. 52 arba Europos Sąjungos direktyvos 2001/85/EB reikalavimų, todėl jomis vežti žmonės verslo tikslais draudžiama;

15.6.2. „M“ reiškia, kad jos skirtos moksleiviams vežti;

15.6.3. „K“ reiškia, kad kėbulas pritaikytas vežti kalinius (pvz., CWK);

15.6.4. „T“ reiškia, kad tai troleibusas (pvz., CAT).

15.6.5. „L“ reiškia, kad tai limuzinas kurio bendras ilgis – nuo 6 iki 12 metrų. Transporto priemonėse, pirmą kartą įregistruotose po 2006 m. balandžio 21 d., draudžiama naudoti sėdynės pasuktas šonu.

15.7. sujungtinis autobusas – autobusas, susidedantis iš dviejų ar daugiau nelanksčių sekcijų (dalių), sujungtų šarnyru (per sujungimo sekciją); sekciją atskirti galima tik specialia įranga dirbtuvėse; jos sujungtos taip, kad keleiviai tarp jų galėtų laisvai judėti;

15.8. žemagrindis autobusas – autobusas, kurio ne mažiau kaip 35 proc. bendro stovinčių keleivių erdvės (sujungtinio autobuso priekinės sekcijos arba dviaukščio autobuso pirmas aukštas) ploto (šiam plote neturi būti laiptelių) yra bent prie vienerių durų, pro kurias į transporto priemonę patenka asmenys, turintys judėjimo sutrikimų.

16. N kategorijos transporto priemonių kėbulų tipų kodavimas:

16.1. BA – sunkvežimis – transporto priemonė, suprojektuota ir sukonstruota tik kroviniams vežti; taip pat gali traukti ir priekabas;

16.2. BAA – bortinis sunkvežimis – transporto priemonė su platforma kroviniams vežti ir bortais; ši transporto priemonė gali būti uždara jei įrengiamas tentas ar kita nuimama konstrukcija;

16.3. BAB – sunkvežimis furgonas – transporto priemonė, turinti uždara kėbulą

16.4. BAC – savivartis – sunkvežimis, turintis viršutinę kėbulo konstrukciją kuri gali verstis į vieną ar kelias puses;

16.5. BAD – autocisterna – sunkvežimis, turintis verčiamą ar neverčiamą pastoviai pritvirtintą cisterną skysčiams, dujoms ar birioms medžiagoms transportuoti;

16.6. BAE – gyvulinis sunkvežimis – sunkvežimis gyvuliams vežti;

16.7. BAF – autovežis – sunkvežimis, specialiai suprojektuotas vienam ar keliems automobiliams transportuoti;

16.8. BAG – konteinerinis sunkvežimis – sunkvežimis, savivarčio ar nesavivarčio tipo, skirtas atviriems, uždariems ir kitokiems konteineriams vežti;

16.9. BAH – miškovežis – sunkvežimis, specialiai suprojektuotas medienai ir kitiems panašių matmenų kroviniams vežti;

16.10. BAI – betonvežis – sunkvežimis, turintis specialią įrangą betono skiediniams vežti arba ruošti;

16.11. BAJ – stiklavežis – sunkvežimis, kurio kairėje ir (arba) dešinėje pusėse stacionariai sumontuota speciali konstrukcija, leidžianti vežti stiklo lakštus beveik vertikaliai;

16.12. BAK – sunkvežimis šaldytuvas – transporto priemonė, turinti specialią šaldymo ar šildymo įrangą skirtą prekėms transportuoti reguliuojamoje temperatūroje;

16.13. BAL – sunkvežimis su izoterminiu kėbulu – transporto priemonė, kuri užtikrina pastovią transportuojamų krovinių temperatūrą ir apsaugo krovinius nuo išorinio aplinkos poveikio;

16.14. BAM – žmonėms vežti pritaikytas sunkvežimis – BAA ir BAB sunkvežimiai, pritaikyti žmonėms vežti;

16.15. BB – furgonas – sunkvežimis, kurio kabina sujungta su kėbulu ir turintis ne daugiau kaip 3 sėdimas vietas (įskaitant vairuotoją) vienoje eilėje;

16.16. BBA – kombinuotas furgonas – furgonas, kurio konstrukcija be krovinio papildomai leidžia vežti ne daugiau kaip 6 keleivius, neskaitant vairuotojo;

16.17. BC – puspriekabės traukianti transporto priemonė (balninis vilkikas) – transporto priemonė, suprojektuota ir sukonstruota tik puspriekabėms traukti;

16.18. BD – priekabas traukianti transporto priemonė (vilikikas) – transporto priemonė, suprojektuota ir sukonstruota tik priekaboms traukti; taip pat gali turėti įrengtą krovimo platformą

16.19. BE – bekėbulis sunkvežimis – N kategorijos transporto priemonė, kurioje sumontuotos visos konstrukcijos, išskyrus kėbulą (grindis);

16.20. transporto priemonė nepriklauso N kategorijai, jei ji apibrėžta kaip BB arba BBA, kurios techniškai leistina maksimali pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė ne didesnė kaip 3,5 t:

16.20.1. turi daugiau kaip 6 sėdimas vietas, neskaitant vairuotojo;

16.20.2. arba atitinka šias sąlygas: sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, ne daugiau kaip 6 ir atitinka formulę $P - (M + N \times 68) \leq N \times 68$;

16.21. transporto priemonė nepriklauso N kategorijai, jei ji apibrėžta kaip BA, BB ir BBA kurios techniškai leistina maksimali pakrautos transporto priemonės (bendroji) masė didesnė kaip 3500 kg, BC arba BD atitinka mažiausiai vieną iš toliau pateiktų sąlygų:

16.21.1. sėdimų vietų skaičius, neskaitant vairuotojo, daugiau kaip 8 arba atitinka formulę $P - (M + N \times 68) \leq N \times 68$.

16.22. BAN – transporto priemonė, specialiai suprojektuota vežti motociklus;

16.23. BAO – transporto priemonė, specialiai suprojektuota vežti vandens transporto priemonės (katerius, baidares, vandens motociklus ir pan.);

16.24. BAP – platforma – transporto priemonė, kurioje ant važiuoklės įrengtos grindys ir kuri skirta įvairiems kroviniams vežti;

16.25. BAR – negabaritinė platforma – transporto priemonė (BAP), kurios gabaritai viršija leistinus. Leidžiami transporto priemonės gabaritai patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2002 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 3-66 (Žin., 2002, Nr. [23-870](#));

16.26. BAT – transporto priemonė, skirta pervežti statybinius mechanizmus, kitą statybinę ratinę ir (arba) vikšrinę techniką

16.27. BAS – negabaritinė transporto priemonė – transporto priemonė (BAT), kurios gabaritai viršija leistinus. Leidžiami transporto priemonės gabaritai patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2002 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 3-66 (Žin., 2002, Nr. [23-870](#));

16.28. BAV – kita specializuota krovinių vežimo transporto priemonė.

17. O kategorijos transporto priemonių kodavimas:

17.1. DA – puspriekabė – traukiama transporto priemonė, suprojektuota sukabinti su puspriekabės traukiančia transporto priemone (balniniu vilkiku) ar vežimėliu, jos (puspriekabės) didelė vertikalios apkrovos dalis tenka balniniam vilkikui ar vežimėlio ašiai;

17.2. DB – priekaba – traukiama transporto priemonė su ne mažiau kaip dviem ašimis, iš kurių bent viena valdoma ir su tempimo įtaisu (grąžulu), galinčiu judėti vertikaliai; priekaba neperduoda didelės statinės vertikalios apkrovos (mažiau kaip 100 daN) traukiančiajai transporto priemonei;

17.3. DC – centrinės ašies priekaba – priekaba, kurios grąžulas standžiai sujungtas su pačia priekaba ir kurios ašis (-ys) yra kiek galima arčiau pakrautos transporto priemonės svorio centro, todėl nedidelė statinės vertikaliosios apkrovos dalis, ne didesnė kaip 10 proc. priekabos bendrojo svorio ar 1000 daN apkrovos (kuri yra mažesnė), perduodama traukiančiajai transporto priemonei;

17.4. DD – L kategorijos transporto priemonės priekaba;

17.5. visų tipų priekabų bei puspriekabių kėbulai pagal savo paskirtį koduojami ir apibrėžiami analogiškai kaip ir sunkvežimių BA kėbulų tipų kodai (išskyrus L kategorijos transporto priemonės priekabas). Priekabų ir puspriekabių paskirtis koduojama trečiu žymeniu, pvz.: DAK – tai puspriekabė-šaldytuvai; DCG – tai centrinės ašies priekaba-konteinervežis; DBB – tai priekaba-furgonas. Papildomi priekabų ir puspriekabių kėbulų tipų kodai gali būti: „Z“ – bekėbulė priekaba (puspriekabė); „V“ – priekaba-balninis vilkikas.

18. Specialios paskirties transporto priemonės – M, N ir O kategorijų transporto priemonės, kurių pagrindinė paskirtis specialia įranga atlikti specialias funkcijas:

18.1. SA – gyvenamasis automobilis – specialiosios paskirties M kategorijos transporto priemonė, kurioje įrengta gyvenamoji patalpa su sėdimomis vietomis, stalų, miegamomis vietomis (gali būti padarytos iš sėdimų vietų), virtuvės ir maisto saugojimo įranga. Įranga ir baldai gyvenamojoje patalpoje turi būti pritvirtinti, kilnojamas gali būti tik stalas;

18.2. SB – šarvuotasis automobilis – transporto priemonė, skirta keleiviams ir kroviniams apsaugoti bei atitinkanti šarvuotos apsaugos nuo kulų reikalavimus;

18.3. SC – medicininės pagalbos automobilis – M kategorijos transporto priemonė, skirta vežti ligoniams bei sužeistiesiems ir turinti tam skirtą specialią įrangą

18.4. SD – autokatafalkas – M kategorijos transporto priemonė, skirta mirusiųjų palaikams vežti ir turinti tam skirtą specialią įrangą

18.5. SE – gyvenamoji priekaba (apibrėžimas pateiktas ISO standarte 3833-1977, Nr. 3.2.1.3);

18.6. SF – autokranas – N kategorijos transporto priemonė, neskirta kroviniams vežti, tačiau turinti kraną, kurio kėlimo momentas lygus ar didesnis kaip 400 kNm;

18.7. SG – kitos specialiosios paskirties transporto priemonės;

18.8. SH – neįgaliųjų vežimėliui pritaikyta transporto priemonė – tai M₁ klasės transporto priemonės, kurios sukonstruotos arba specialiai pritaikytos tam, kad kelionės metu jose tilptų vienas arba daugiau asmenų, sėdinčių neįgaliųjų vežimėliuose.

18.9. SI – autokopėčios – N arba O kategorijos transporto priemonė, kurioje stacionariai įmontuotos pailginamosios kopėčios;

18.10. SJ – techninės pagalbos vežtuvas – N kategorijos transporto priemonė, skirta nevažiuojančioms transporto priemonėms nuvežti;

18.11. SK – serviso automobilis – N kategorijos transporto priemonė su specialia įranga skirta darbui jos viduje bei išorėje; šioms transporto priemonėms taip pat priklauso transporto priemonės, naudojamos kaip dirbtuvės, raštinės, radijo ir televizijos transliacijos stotys bei naudojamos demonstruoti filmus, reklamą ir kitais panašiais tikslais;

18.12. SL – autobokštelis – N arba O kategorijos transporto priemonė su kilnojamu lopšeliu ar tilteliu, skirta žmonėms dirbti aukštyje;

18.13. SM – dumblavežis – N kategorijos transporto priemonė su specialia įranga kanalizacijai ir nutekamųjų vandenų šuliniams ištuštinti ir (arba) išvalyti;

18.14. SN – šiukšliavežis – N arba O kategorijos transporto priemonė su specialia įranga buitinių šiukšlių ir (arba) gyvulinių atliekų konteineriams ištuštinti ir vežti;

18.15. SO – gaisrinis automobilis – N arba O kategorijos transporto priemonė su specialia įranga gaisrams gesinti arba darbui per katastrofas bei avarijas;

18.16. SP – automobilinis kompresorius – transporto priemonė su kėbulo vietoje stacionariai įmontuotu kompresoriumi;

18.17. SQ – autoparduotuvė – transporto priemonė, įrengta kaip maisto ir pramoninių prekių pardavimo vieta;

18.18. SR – techninės pagalbos automobilis – transporto priemonė su keltuvu, gerve ir (arba) kita specialia įranga kuri sudaro sąlygas remontuoti kitas transporto priemones bei prireikus jas nutempti;

18.19. SS – valymo automobilis – transporto priemonė su specialia įranga keliams ir šaligatviams valyti bei ledui šalinti. Šiam kodui taip pat priskiriamos ir vandens laistymo transporto priemonės;

18.20. ST – mobilusis grąžtas – transporto priemonė su specialia įranga gruntui gręžti;

18.21. SU – mokomosios transporto priemonės – transporto priemonės su papildoma valdymo įranga vairavimo instruktoriui;

18.22. SV – automobilis su rankiniu valdymu – transporto priemonė, kurioje įrengta speciali įranga, leidžianti valdyti automobilį žmonėms su negalia;

18.23. SZ – sportinis automobilis – transporto priemonė, kuri turi Lietuvos automobilių sporto federacijos išduotą sportinio automobilio pasą.

19. L kategorijos transporto priemonių kodavimas:

19.1. L₁–L₄ klasių transporto priemonės smulkiau nekoduojamos;

19.2. L₅ klasės transporto priemonės koduojamos taip:

19.2.1. L₅1 – triratis motociklas su simetriškai išdėstytais ratais ir atvira kabina;

19.2.2. L₅2 – triratis motociklas su simetriškai išdėstytais ratais ir uždara kabina vairuotojui ir (arba) keleiviui (-iams);

19.2.3. L₅3 – keturratė transporto priemonė, priskiriama L₅ klasei su atvira kabina;

19.2.4. L₅4 – keturratė transporto priemonė, priskiriama L₅ klasei su uždara kabina vairuotojui ir (arba) keleiviui (-iams).

VI. TRANSPORTO PRIEMONIŲ KODAVIMAS

20. Kodavimo tikslas – nustatyti vienodą transporto priemonių kategorijų, klasių, jų kėbulų tipų bei transporto priemonės paskirties žymėjimo metodiką.

21. Transporto priemonės kodas (toliau – kodas) – tai tam tikrų arabiškų skaitmenų ir didžiųjų lotyniškų raidžių junginys nuo 2 iki 8.

22. Kodą sudaro trys dalys: pirmosios dvi kodo dalys susideda iš ne daugiau kaip trijų žymenų, paskutinė – iš dviejų. Koduojant dvirates ir trirates transporto priemones naudojama tik pirmoji kodo dalis:

22.1. pirmosios kodo dalies du žymenys nurodo transporto priemonės kategoriją ir klasę. Jei transporto priemonė suprojektuota ir pagaminta kaip didesnio važumo (visureigis), tai šios kodo dalies paskutinis žymuo visada bus „G“. Jei transporto priemonės pagal savo konstrukciją negalima priskirti prie visureigio, tai trečiasis žymuo iš viso nerašomas. L₅ klasės transporto priemonėms naudojami žymenys nurodyti 15 punkte;

22.2. antrojoje kodo dalyje nurodomi tam tikri kėbulo tipo žymenys. Jie gali susidėti iš dviejų ar trijų žymenų. Trys žymenys naudojami aprašant N kategorijos sunkvežimių, O ir nekomercinės paskirties M₂ ir M₃ klasės transporto priemonių kėbulų tipus bei nurodant jų paskirtį. Visais kitais atvejais kėbulo tipas nurodomas dviem simboliais;

22.3. trečioji kodo dalis susideda iš dviejų simbolių. Ji pildoma tik specialios paskirties transporto priemonėms. Žymenys šios dalies pildymui naudojami iš 14 punkto.

23. Transporto priemonių kodavimo pavyzdžiai:

23.1. M₁AASU – M₁ klasės mokomoji transporto priemonė; kėbulo tipas – sedanas;

23.2. M₁AFSC – M₁ klasės medicininės pagalbos transporto priemonė; kėbulo tipas - daigiatikslis;

23.3. M₃GCIX – M₃ klasės padidinto važumo, nekomercinės paskirties vienaaukštė II klasės transporto priemonė (priemiestinis autobusas);

23.4. M₂CW – M₂ klasės vienaaukštis B klasės mažasis autobusas (pritaikytas žmonėms vežti verslo tikslais);

23.5. N₃BC – N₃ klasės puspriekabės traukianti transporto priemonė (balninis vilkikas);

23.6. N₂BEST – N₂ klasės bekėbulė transporto priemonė, ant kurios važiuoklės įmontuotas grąžtas;

23.7. O₁DCA – O₁ klasės centrinės ašies bortinė priekaba;

23.8. O₂DCBSE – O₂ klasės centrinės ašies gyvenamoji priekaba.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Naujų kelių transporto priemonių kėbulų tipus, prieš transporto priemonės įregistravimą Lietuvoje, nustato ir koduoja gamintojas, gamintojo atstovas arba ekspertizų įmonės.

25. Naudotų kelių transporto priemonių kėbulų tipus, prieš transporto priemonės registravimą Lietuvoje, nustato ir koduoja VI „Regitra“ arba ekspertizių įmonės.

26. Perdirbtų kelių transporto priemonių kėbulo tipus po perdirbimo nustato ir koduoja ekspertizių įmonės.

27. Asmenys, atsakingi už kelių transporto priemonės kėbulo nustatymą ir atitinkamo kėbulo kodo priskyrimą už šių reikalavimų pažeidimą atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

PAPILDOMI VISUREIGIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ REIKALAVIMAI

1. Apkrovų ir tikrinimo sąlygos:

1.1. N_1 klasės transporto priemonės, kurių didžiausia masė neviršija 2 t, ir M_1 klasės transporto priemonės turi būti tinkamos eksploatuoti;

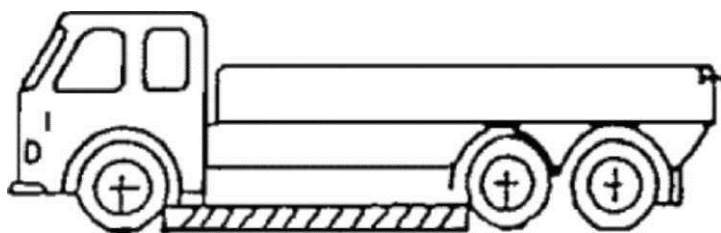
1.2. motorinės transporto priemonės, išskyrus nurodytas Motorinių transporto priemonių ir jų prikabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų 9.1 punkte, turi būti pakrautos iki gamintojo nurodytos techniškai leistinos pakrautos transporto priemonės masės;

1.3. gebėjimas važiuoti į reikiamo statumo įkalnes (25 proc. ir 30 proc.) patikrinamas skaičiavimu. Tačiau išskirtiniais atvejais techninės tarnybos gali paprašyti, kad tam tikro tipo transporto priemonė būtų išbandyta realiomis sąlygomis;

1.4. matuojant užvažiavimo ir nuvažiavimo kampus bei nuožulnią plokštumą neatsižvelgiama į apsaugos nuo palindimo įtaisus.

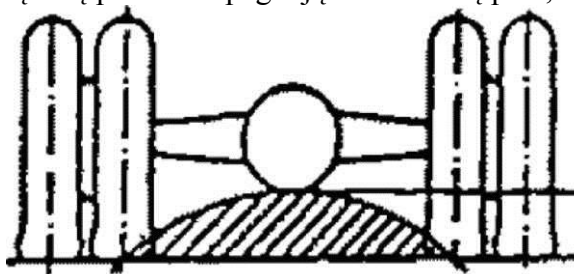
2. Prošvaisos apibrėžimai ir eskizai:

2.1. Prošvaisa tarp ašių – trumpiausias atstumas nuo įžeminimo plokštės ir žemiausio stacionaraus transporto priemonės taško (daugiaašis tiltas laikomas viena ašimi). Prošvaisa pavaizduota 1 pav. užbrūkšniuotoje zonoje.

1 paveikslas

2.2. Prošvaisa po viena ašimi – atstumas tarp apskritimo lanko, praeinančio per vienos ašies ratų (jei ratai suporinti – vidinių ratų) padangų lietimosi su žeme taškus ir liečiančio žemiausią stacionarų transporto priemonės tašką tarp ratų, aukščiausio taško ir žemės. Į 2 pav. pavaizduotą užbrūkšniuotą zoną negali išsikišti jokia standi transporto priemonės dalis. Prireikus nurodoma kelių ašių prošvaisa pagal jų eilės tvarką pvz., 280/250/250.

2 paveikslas